



NEWSLETTER 25.5. 2020

Koronavirus – právní příručka první pomoci
(7) Program Antivirus

Dne 25.5.2020 přijala vláda ČR dvě nová usnesení týkající se další podoby Cíleného programu podpory zaměstnanosti, tzv. programu Antivirus.

Usnesení publikované pod č.: 581/2020 přináší prodloužení režimu B v rámci programu Antivirus. Usnesení č.: 568/2020 zavádí nový režim C v rámci programu Antivirus, který má být přijat v podobě zákona a je aktuálně projednáván Poslaneckou sněmovnou ČR jako sněmovní tisk č. 875.

PROGRAM ANTIVIRUS OD 25.5.2020

Režim A – vztahující se na případy uzavření či omezení provozu v důsledku krizových opatření nebo mimořádných opatření státu a na případy, kdy zaměstnanec nemohl vykonávat práci z důvodu nařízené karantény – **nebyl s ohledem na ukončení těchto opatření již dále prodloužen.**

To znamená, že **za období od 25.5.2020 do 31.5.2020** (do kdy byl režim A původně schválen) nebudou zaměstnavatelé již moci žádat příslušný Úřad práce o poskytnutí příspěvku v rámci programu Antivirus režim A, tj. o příspěvek ve výši 80% náhrad mezd (včetně odvodů), které zaměstnavatel vyplatil zaměstnancům na překážkách v práci podle § 208 zákoníku práce s náhradou mzdy ve výši 100% průměrného výdělku.

Pokud však zaměstnavatel ve shora uvedeném období nemůže nadále svým zaměstnancům přidělovat práci z důvodu souvisejících hospodářských potíží, je oprávněn požádat příslušný Úřad práce o příspěvek na podporu zaměstnanosti **v rámci programu Antivirus režim B**, tj. o příspěvek ve výši 60% vyplacených náhrad mezd (včetně odvodů), a to za období od 25.5.2020.

Režim B – vztahující se na případy, kdy zaměstnavatel je nucen omezit provoz z důvodu, že chybí vstupní dodávky (např. suroviny) anebo se významně omezila poptávka po jím produkováných výrobcích či poskytovaných službách – **byl naopak prodloužen až do 31.8.2020.**

V případě, kdy zaměstnavateli chybí vstupy, se jedná o **tzv. prostoj**, tedy překážku v práci na straně zaměstnavatele **podle § 207 písm. a) zákoníku práce** a zaměstnavatel je povinen vyplácet zaměstnanci náhradu mzdy **minimálně ve výši 80% průměrného výdělku.**

V případě omezení odbytu výrobků zaměstnavatele nebo poptávky po jím poskytovaných službách se jedná o **tzv. částečnou nezaměstnanost podle § 209 zákoníku práce** a zaměstnavatel je v takovém případě povinen vyplácet zaměstnanci náhradu mzdy **minimálně ve výši 60 % průměrného výdělku.**

K tomu, aby zaměstnavatel mohl náhradu mzdy snížit z 100% až na 60%, je však potřeba, aby nejprve **uzavřel dohodu s odborovou organizací** (působí-li u něj odbory), anebo aby **vydal vnitřní předpis.**

S vydáním vnitřního předpisu upravujícího výši náhrady mzdy zaměstnanců pro případ tzv. částečné nezaměstnanosti musí být zaměstnanci zaměstnavatelem **řádně seznámeni**, a to nejpozději do 15 dnů od jeho vydání. Zaměstnavatel přitom musí být schopen tuto skutečnost prokázat (např. tím, že zaměstnanci seznámení se s vnitřním předpisem potvrdí svým podpisem). Vnitřní předpis musí mít písemnou formu a nesmí být vydán se zpětnou účinností. Vnitřní předpis musí být po celou dobu své platnosti volně dostupný všem zaměstnancům (např. na intranetu a dále ve vytištěné podobě např. v personálním oddělení zaměstnavatele).

Teprve po seznámení zaměstnanců s vnitřním předpisem, případně po uzavření dohody s odborovou organizací, může zaměstnavatel přistoupit ke snížení náhrady mzdy.

Pokud zaměstnavatel do 25.5.2020 nařídil **režim překážek v práci dle § 208 ZP**, **od 25.5. 2020** je oprávněn tento režim **změnit na překážky v práci dle § 209**, případně dle § 207 ZP.

Nicméně do doby, než budou zaměstnanci prokazatelně seznámeni s vnitřním předpisem, případně s dohodou s odborovou organizací, které snižují náhrady mzdy, zaměstnancům přísluší 100 % náhrada mzdy. Teprve po té, co jsou zaměstnanci s předpisem, resp. dohodou, seznámeni, je zaměstnavatel oprávněn náhradu mzdy snížit.

Na tyto zaměstnance pak může zaměstnavatel požádat Úřad práce o poskytnutí **příspěvku v rámci programu Antivirus v režimu B**, který činí **60% z vyplacené náhrady mzdy**, včetně odvodů na sociální a zdravotní pojištění, které je povinen odvádět za zaměstnance zaměstnavatel (tj. 24,8 % a 9%). **Maximální měsíční výše příspěvku** na jednoho zaměstnance je přitom omezena částkou **29.000,- Kč**.

Režim C – bude přijat v podobě zákona, konkrétně zákona o prominutí pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti placeného některými zaměstnavateli jako poplatníky v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii v roce 2020.

Režim C bude spočívat v **prominutí placení pojistného na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti** (zákon č. 589/1992 Sb.).

Prominutí by se mělo vztahovat **za měsíce červen, červenec a srpen 2020**, přičemž podmínky nároku na prominutí pojistného se budou posuzovat samostatně za každý kalendářní měsíc.

Podmínky nároku na prominutí:

- prominutí se bude týkat jen menších zaměstnavatelů, aktuálně zaměstnavatelů s **max. 50 zaměstnanci** (návrh původně počítal i s variantou max. 25 zaměstnanců),

- bude se vztahovat pouze na zaměstnance v pracovním poměru, který zakládá účast na nemocenském pojištění,
- nebude se vztahovat na zaměstnance pracující na základě dohod o provedení práce nebo dohod o pracovní činnosti,
- nebude se vztahovat na zaměstnance, kterým bude dána výpověď podle § 52 písm. a) až c) ZP,
- zaměstnavatel **výrazně nesnížil zaměstnanost, tj. počet jeho zaměstnanců činí v posledním dni kalendářního měsíce alespoň 90% počtu zaměstnanců k poslednímu dni března 2020** a zároveň
- **nesnížil objem mezd poskytovaným zaměstnancům, tj. úhrn vyměřovacích základů zaměstnanců za daný kalendářní měsíc činí alespoň 90% úhrnu vyměřovacích základů zaměstnanců za březen 2020,**
- zaměstnavatel řádně odvedl pojistné, které jsou povinni platit jeho zaměstnanci,
- bude se vztahovat pouze na zaměstnavatele z podnikatelské sféry, nikoliv na zaměstnavatele v platové sféře (podle § 109 odst. 3 ZP),
- **nebude možné kombinovat s čerpáním podpory v režimu B.**

Prominutí platby pojistného však bude podle dosud schváleného návrhu limitováno, a to tak, že se bude vztahovat na vyměřovací základ zaměstnance avšak jen do výše 1,5 násobku průměrné mzdy.

Zaměstnavatelé s větším počtem zaměstnanců by měli nadále aplikovat ustanovení § 209 zákoníku práce, tj. nařizovat překážky v práci a využívat program podpory v rámci programu Antivirus režim B.

Jak již uvedeno výše, návrh zákona je nyní projednán **Poslaneckou sněmovnou ČR ve zkráceném jednání** (*sněmovní tisk č. 875*).

Zůstáváme Vám nadále plně k dispozici pro doplňující informace a přejeme Vám hodně sil a pevné zdraví.

Editor: JUDr. Magda Stárková, advokát, e-mail: starkova@akvk.cz

Hlavním cílem Newsletterů je poskytnout základní informace k danému tématu a nelze je považovat za vyčerpávající odborný návod. Obsah této publikace slouží pouze k základní orientaci a nevychází ze specifických okolností jednotlivého případu či individuálních potřeb klienta. Před každým právním jednáním v konkrétním případě doporučujeme si vyžádat odbornou právní pomoc, kterou Vám rádi na základě Vaší žádosti poskytneme.